

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRAȘOV
1.2 Facultatea	DESIGN DE MOBILIER ȘI INGINERIE A LEMNULUI
1.3 Departamentul	PRELUCRAREA LEMNULUI ȘI DESIGNUL PRODUSELOR DIN LEMN
1.4 Domeniul de studii de licență ¹⁾	INGINERIE FORESTIERĂ
1.5 Ciclul de studii ²⁾	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/ Calificarea	INGINERIA ȘI DESIGNUL PRODUSELOR FINITE DIN LEMN/ INGINERIA ȘI DESIGNUL PRODUSELOR FINITE DIN LEMN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	RESTAURAREA MOBILEI							
2.2 Titularul activităților de curs	Sef lucr dr.ing. Emanuela BELDEAN							
2.3 Titularul activităților de laborator	Sef lucr dr.ing. Emanuela BELDEAN							
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DS
							Obligativitate ⁴⁾	DOP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator/ proiect	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					3
Alte activități.....					
3.7 Total ore de activitate a studentului	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite ⁵⁾	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe de bază despre lemn, mobilier, stiluri, produse din lemn, factori de degradare
4.2 de competențe	Analiză a unui caz dat, coroborare informații, corelații, capacitate de decizie

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală dotată cu PC și sistem de proiecție/facilități predare on line
5.2 de desfășurare a laboratorului	- Laborator dotat corespunzător cu mese de lucru, sistem de ventilație, echipamente și materiale specifice (balanță, baie de apă, pistol de aer cald, pistol de lipit cu adeziv, șine de transport), materiale pentru conservare activă și restaurare - Software pentru prelucrarea pozelor digitale (Corel, Photoshop), Office și internet (pentru documentare restaurare)

6. Competențe specifice acumulate și rezultate ale învățării

Competențe profesionale	CP 3. DISTINGE ȘI UTILIZEAZĂ MATERIALE ȘI COMPONENTE DURABILE 3.1 Cunoștințe R.Î. 3.1.1. Studentul/absolventul identifică și descrie materiale și procese specifice domeniului. 3.2 Abilități R.Î. 3.2.3 Studentul/absolventul propune cele mai eficiente soluții și rezolvă probleme pentru conservarea și restaurarea obiectelor din lemn. CP 6. EFECTUEAZĂ CONTROLUL CALITĂȚII 6.2 Aptitudini R.Î. 6.2.1. Studentul/absolventul aplică standarde interne de calitate în procesele de producție și reglementări specifice restaurării, în conformitate cu legislația și standardele în vigoare.
Competențe transversale	CT 1. ÎȘI ASUMĂ RESPONSABILITATEA R.Î. 1.2 Studentul/absolventul are abilitatea de a gestiona activități tehnice sau profesionale cu asumarea responsabilității pentru deciziile luate. CT 2. LUCREAZĂ ÎN ECHIBE R.Î. 2.2 Studentul/absolventul este capabil să comunice și să colaboreze cu membrii echipei multidisciplinare. CT 3. GESTIONEAZĂ EVOLUȚIA PERSONALĂ R.Î. 3.4. Studentul/absolventul dă dovadă de o atitudine pozitivă față de cerințe noi și provocatoare care pot fi satisfăcute doar prin învățare pe tot parcursul vieții.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina Restaurarea mobilei urmărește conștientizarea importanței conservării - restaurării mobilierului istoric / artefactelor din lemn și dobândirea de către studenți a cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice de bază astfel ca aceștia să poată elabora o concepție de conservare-restaurare și realiza în mod concret operații de restaurare de complexitate redusă/medie pe obiecte reale.
7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea și diferențierea conceptelor de restaurare, recondiționare și conservare • Conștientizarea importanței conservării și restaurării mobilierului de artă/istoric și a obiectelor vechi din lemn • Asimilarea principiilor tehnice ale restaurării în vederea aplicării practice și formarea profilului moral al restauratorului • Analiza stării de conservare și elaborarea concepției de restaurare • Cunoașterea materialelor și metodelor de restaurare și conservare a mobilierului/lemnului • Formare de abilități practice în domeniul conservării și restaurării mobilei/lemnului • Întocmirea documentației pentru un proiect practic de restaurare • Dezvoltarea abilităților de comunicare și lucru în echipă

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Nr de ore	Observații
Structura și importanța disciplinei	Prelegere pe bază de slide-uri Discuții	1	
1. Restaurarea știință și artă (definiție, istoric, principii tehnice și cod etic)	Prelegere pe bază de slide-uri Discuții Evaluare continuă	3	Evaluarea continuă constă în întrebări privind definirea corectă a restaurării și înțelegerea conceptelor de restaurare, recondiționare

2. Factori distructivi și fenomene de degradare pentru mobilier și alte artefacte din lemn (factori fizici, chimici, biologici și de altă natură) - Tipologia defectelor.	Prelegere pe bază de slide-uri Discuții Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări din cunoștințe acumulate la discipline anterioare (ex. Protecția lemnului, Studiul proprietăților lemnului, etc)
3. Tehnici de investigare și diagnosticare în vederea restaurării	Prelegere pe bază de slide-uri Discuții, Prezentări video Evaluare continuă	4	Evaluarea continuă constă în întrebări de fixare a cunoștințelor dobândite anterior
4. Elaborarea concepției de restaurare	Prelegere pe bază de slide-uri, Discuții, Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări de fixare a cunoștințelor dobândite anterior necesare elaborării concepției de restaurare
5. Procedee de bioprotecție utilizate în restaurare	Prelegere pe bază de slide-uri, Discuții Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări din cunoștințele dobândite anterior, la alte discipline conexe
6. Consolidarea prin impregnare a lemnului fragilizat	Prelegere pe bază de slide-uri, Discuții	2	Evaluarea continuă constă în întrebări de fixare a cunoștințelor dobândite anterior
7. Operații de restaurare specifice elementelor de lemn masiv din construcția mobilei	Prelegere pe bază de slide-uri, Discuții Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă vizează întrebări despre lemnul masiv din construcția mobilei și proprietățile lui
8. Restaurarea mobilierului furniruit și decorat prin intarsie sau marchetărie	Prelegere pe bază de slide-uri, Discuții Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări despre furniruire și comportarea furnirului în timp sub acțiunea factorilor de degradare
9. Tehnici de restaurare a finisajului Pregătirea suportului pentru finisare, tehnici de colorare și antichizare Restaurarea suprafețelor finisate transparent Restaurarea suprafețelor aurite Restaurarea suprafețelor de lemn pictat	Prelegere pe bază de slide-uri, discuții	4	Evaluarea continuă constă în întrebări de fixare a cunoștințelor dobândite anterior și despre materiale tehnologice de finisare
10. Conservarea preventivă a obiectelor restaurate- condiții de păstrare	Prelegere pe bază de slide-uri, discuții, Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări de fixare a cunoștințelor dobândite anterior
11. Prezentarea unor studii de caz	Prelegere pe bază de slide-uri, discuții, Exemple practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în întrebări recapitulative și dezbateri pe studii de caz
TOTAL ORE		28	

Bibliografie

1. Timar, C. (1999). Restaurarea mobilei, Curs, Reprografia Universității Transilvania din Brașov
2. Timar, M.C. (2003). Restaurarea mobilei, teorie și practică, Editura Universității Transilvania.
3. Timar, C. (2000): Lucrări practice de restaurarea mobilei, material nepublicat pentru laborator
4. Timar M.C. (2023)– Restaurarea mobile, Note de curs-Platforma E-learning
5. Benett, M. (1995): Discovering and restoring antique furniture, New York 1995
6. Bonner, K.J. (1996): Furniture restoration, Hong Kong
7. Timar, MC. (2003): Wood chemistry. Ed. UTBv.
8. Cionca, M., Gronegger, Th., Timar, M.C., Olarescu, A., Gurau, L., Knechtel, Ch., Lapadat, M.M. (2012). Windows and Wall. Inside Outside / Insight. NDU Austria Editor.
9. Ruffinatto, Flavio; Crivellaro, Alan. (2019) Atlas of macroscopic wood identification : with a special focus on timbers used in Europe and CITES-listed species. Cham: Springer Verlag, (2019). X, 439 p. ISBN 9783030235659
10. Nanotechnologies and nanomaterials for diagnostic, conservation, and restoration of cultural heritage. (2019) Amsterdam ; Oxford ; Cambridge : Elsevier, 2019. XXI, 409 p. ISBN 9780128139103
11. Timar M.C., Beldean E.C., Olaru I.V., Varodi A.M., Pop D.M (2019). Challenges in the conservation of an early 19th century holy door: the first steps. Pro Ligno, vol 215, no.4, pp 128-137.
<http://www.proligno.ro/en/articles/2019/4/TIMAR.pdf>
12. Timar M.C. Chivu (Ilie) O.M, Gămălie G., Beldean E.C. (2023): Conservation of an early 19th century Holy door: the main steps and results. Pro Ligno, ONLINE ISSN 2069-7430, vol 19, no.4, pp 133-141,
https://www.proligno.ro/ro/articles/2023/4/TIMAR_Final.pdf

8.2 Laborator	Metode de predare-învățare	Nr de ore	Observații
1. Norme de tehnica securității și protecția muncii în Laboratorul de Restaurare, Prezentarea lucrărilor aplicațiilor practice	Discuții	2	
2. Materiale și metode de curățare și decapare. Identificarea tipului de finisaj.	Lucrări practice -Activități în grupuri mici Aplicații practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în verificarea rezultatelor aplicațiilor practice și întrebări
3. Restaurarea suprafețelor furniruite	Lucrări practice -Activități în grupuri mici Aplicații practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în verificarea rezultatelor aplicațiilor practice și întrebări
4. Realizarea de ornamente prin tehnica mulajului	Lucrări practice -Activități în grupuri mici Aplicații practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în verificarea rezultatelor aplicațiilor practice și întrebări
5. Tehnici de aurire. Metode moderne de investigare a suprafețelor aurite (Spectrometrul XRF)	Lucrări practice -Activități în grupuri mici Aplicații practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în verificarea rezultatelor aplicațiilor practice și întrebări
6. Metode de antichizare și patinare. Finisare cu ceruri.	Lucrări practice -Activități în grupuri mici Aplicații practice Evaluare continuă	2	Evaluarea continuă constă în verificarea rezultatelor aplicațiilor practice și întrebări

7. Aplicație practică pe un obiect real: investigații, concepție de restaurare, restaurare efectivă - Analiza obiectului și a stării de conservare. - Operații de pregătire / curățare primară - Metode de investigare. - Elaborarea concepției de restaurare - Realizare operații de restaurare - Întocmirea documentației de restaurare	Activități practice și intervenții pe obiecte	2 2 2 2 6 2	Evaluarea continuă constă în verificarea executării procesului de restaurare pe obiecte
TOTAL ORE		28	
Bibliografie: 1. Timar, M.C. 2003. Restaurarea mobilei, teorie și practică, Editura Universității Transilvania. 2. Timar, C. 2000: Lucrări practice de restaurarea mobilei, material nepublicat pentru laborator 3. Ruffinatto, Flavio; Crivellaro, Alan (2019). Atlas of macroscopic wood identification: with a special focus on timbers used in Europe and CITES-listed species. Cham : Springer Verlag, 2019. X, 439 p. ISBN 9783030235659 4. 4. Nanotechnologies and nanomaterials for diagnostic, conservation, and restoration of cultural heritage. (2019) Amsterdam ; Oxford ; Cambridge : Elsevier, 2019. XXI, 409 p. ISBN 9780128139103 5. Timar M.C., Beldean E.C., Olaru I.V., Varodi A.M., Pop D.M (2019). Challenges in the conservation of an early 19th century holy door: the first steps. Pro Ligno, vol 215, no.4, pp 128-137. http://www.proligno.ro/en/articles/2019/4/TIMAR.pdf 6. Timar M.C. Chivu (Ilie) O.M, Gămălie G., Beldean E.C. (2023): Conservation of an early 19th century Holy door: the main steps and results. Pro Ligno, ONLINE ISSN 2069-7430, vol 19, no.4, pp 133-141, https://www.proligno.ro/ro/articles/2023/4/TIMAR_Final.pdf **** Fișe de restaurare, Muzeul Brukenthal, CNM ASTRA – Sibiu, Muzeul de artă al României IICCROM – Materials for conservation –Safety rules			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina Restaurarea mobilei, lărgeste domeniul de pregătire și sfera de competențe profesionale a absolvenților programului de studii IDPFL, oferindu-le astfel o șansă suplimentară de afirmare profesională într-un domeniu aparte, deosebit de important pentru păstrarea tradițiilor și identității culturale, cel al conservării – restaurării mobilierului/obiectelor vechi din lemn. Acest domeniu suferă de o lipsă de specialiști în România în comparație cu importanța și procentul lemnului în patrimoniul cultural din România. Absolvenții dobândesc cunoștințele și abilitățile necesare pentru a întreprinde lucrări de restaurare de complexitate medie pe obiecte din lemn (cu excepția celor înregistrate oficial ca bunuri de patrimoniu clasat) în ateliere private. Perfecționarea pregătirii în domeniu prin masterat, urmată de acreditarea prin Ministerul Culturii și Patrimoniului, le poate oferi șansa de a lucra și în ateliere de restaurare acreditate ale MCP (exemplu în muzee) pe obiecte de patrimoniu clasat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

Curs	Activitate continuă și participare la curs: - prezență activă și intervenții argumentate; - utilizarea corectă a termenilor specifici; - integrarea cunoștințelor teoretice în discuții. Nivelul de însușire a cunoștințelor și posibilitatea de aplicare Conceperea și explicarea corectă a unui proces de restaurare	Evaluare continuă Evaluare sumativă (verificare-scris și oral)	10% 30%
Seminar/ laborator/ proiect	Analiza stării inițiale de conservare Conceperea și explicarea corectă a unui proces Utilizarea adecvată a termenilor specifici, alegerea și utilizarea corectă a materialelor Abilități practice specifice	Evaluare continuă – Proiect practic de restaurare: investigarea și restaurarea unui obiect de complexitate medie Documentația de restaurare Prezentare orală și susținerea proiectului	60%

Standard minim de performanță

Înțelegerea și aplicarea conceptelor de restaurare, conservare și recondiționare. Aplicarea cunoștințelor teoretice în proiecte practice de conservare - restaurare. Analiza stării inițiale de conservare, alegerea metodelor de investigare adecvate pentru identificarea materialelor. Elaborarea concepției de restaurare-conservare în conformitate cu principiile restaurării și codul etic. Alegerea materialelor și efectuarea practică a unor operații de restaurare de complexitate redusă/medie. Stabilirea condițiilor de păstrare a obiectelor restaurate. Întocmirea documentației de restaurare.

Grilă de evaluare pe niveluri de performanță.		
Nivel de performanță	Descriere generală	Caracteristici
Excelent (10–9)	Stăpânește integral conceptele; analizele sunt inovative și exacte	Terminologie perfectă, structură logică, autonomie, gândire critică
Foarte bine (8)	Demonstrează înțelegere solidă și aplicare corectă	Erori minore, dar coerență conceptuală și aplicativă
Bine (7)	Înțelege conceptele de bază, dar aplicarea este parțială	Terminologie uneori inexactă, explicații incomplete
Suficient (6)	Aplicare mecanică a noțiunilor, fără reflecție reală	Răspunsuri corecte parțial, lacune de logică
Insuficient (<5)	Nu demonstrează înțelegerea noțiunilor fundamentale	Confuzie teoretică, aplicații greșite, lipsă de argumentare

Prezenta Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data de 30/09/2026 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data de 30/09/2026

Conf.dr.ing. Alin OLĂRESCU	Prof.dr.ing. Mihaela CÂMPEAN
.....	
Decan	Director de departament
Șef lucr.dr.ing. Emanuela Carmen BELDEAN	Șef lucr.dr.ing. Emanuela Carmen BELDEAN
.....	
Titular de curs	Titular laborator

Notă:

- ¹⁾ Domeniul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare).
- ²⁾ Ciclul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat.
- ³⁾ Regimul disciplinei (conținut) - se alege una din variantele: **DF** (disciplină fundamentală)/ **DS** (disciplină de specializare)/ **DC** (disciplină complementară).
- ⁴⁾ Regimul disciplinei (obligativitate) - se alege una din variantele: **DOB** (disciplină obligatorie)/ **DOP** (disciplină opțională)/ **DFA**(disciplină facultativă).
- ⁵⁾ Un credit este echivalent cu **25 ore**.